

Виховний процес в системі освітньо-професійної підготовки менеджера

Г.Г.ФЕСЕНКО, канд. філос. наук

Харківська національна академія міського господарства

Особливе значення для людини має процес її самореалізації через професійну діяльність. В управлінській діяльності комунікації соціо-мікросвіту постають засобами-стимуляторами, які вже своєю наявністю мотивують менеджера на певну самореалізацію. Багатовимірні питання професійної діяльності менеджер має вирішувати з урахуванням індивідуальних особливостей та групових характеристик суб'єктів, реальних зв'язків і відносин в організації. Функціональним контекстом демократичної форми управління є суб'єкт-суб'єктна взаємодія, коли менеджер «ділиться» своєю владою із співробітниками, встановлює з ними партнерські стосунки з метою прийняття колективних вирішень.

Саме тому в сучасній вітчизняній освіті набуває особливої актуальності аналіз виховання як процесу свідомого, цілеспрямованого і систематичного формування особистості студента у контексті освітньо-професійної підготовки (ОПП). З метою якісної підготовки студента-менеджера до виконання різноманітних управлінських функцій пропонується розглянути виховний потенціал ОПП, детермінований сукупністю освітньо-кваліфікаційних характеристик. Серед професійних характеристик менеджера виділяються наступні здатності соціально зрілої особистості:

- здатність до ефективної комунікаційної взаємодії (створювати й підтримувати гармонійну соціальну мережу ділових та особистісних контактів як передумову психічного здоров'я і ділового успіху);
- здійснення саморегуляції ведення здорового способу життя (зберігати трудову активність в екстремальних ситуаціях, розвивати власну стресовитривалість, швидко відновлювати фізичні і духовні сили);
- здатність до засвоєння нових знань, самовдосконалення (здійснювати самоменеджмент, встановлювати життєві цілі, визначати їх пріоритетність, реалістично й оптимістично ставитися до себе, спокійно сприймати власні невдачі та вчитися на них, займатися самоаналізом, використовувати методи адекватної самооцінки, визначати й усвідомлювати межі своїх знань, долати стереотипи мислення та практики).

Особливості управлінської праці вимагають високих стандартів до формування психосоціальних характеристик студента. Майбутньому менеджеру варто навчитися бути людиною активною, свідомою за свої вчинки, дисциплінованою у власних емоційних проявах. У виховному процесі слід приділити увагу питанню особистісної організації

часу, що постає як цілераціональний, цілеспрямований процес структування, упорядкування часових періодів (моментів) життя.

Особистісно-професійне зростання дозволяє реалізувати акмеологічні технології, спрямовані на розвиток особистісного потенціалу, встановлення взаємозв'язку між процесом набуття професійної майстерності та формуванням цілісної особистості. Акмеологічні технології дозволяють самоактуалізувати особистісне та професійне «Я». Під самоактуалізацією розуміється свідоме, програмно-цільове прагнення людини до можливо повного виявлення, розвитку та реалізації всіх своїх природних дарувань та творчих можливостей у процесі професійної діяльності.

Саме тому в аудиторних заняттях студентів-менеджерів належне місце мають посісти тренінги. Сьогодні тренінг все більше використовується там, де успіх у діяльності в значній мірі залежить від умінь спілкуватися. Тренінги здатні спрямовувати студентство на розвиток комунікативної компетентності, умінь адекватно сприймати себе та інших. Соціально психологічна підготовка дозволяє виховувати у майбутніх менеджерів професійно важливі якості: володіння мистецтвом ведення діалогу, умінь позитивно впливати на інших. Таким чином, виховний процес має орієнтуватися на принцип «пізнай себе», бо знати власні здібності, уміти реалізувати їх, розуміти умови, за яких вони стають затребуваними, стають запорукою успіху в сучасному світі.